

Силабус
навчальної дисципліни
“Професійна майстерність фахівця у сфері фізичної
культури і спорту”
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма **“Фізична культура і спорт”**
Спеціальність **А7 Фізична культура і спорт**
Галузь знань **А Освіта**
Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**

Викладач (і)	Наталя САМСУТІНА, доцент кафедри фізичної культури, спорту та методики викладання
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org
Контактний тел.	
Е-mail викладачів:	nmsam@ukr.net
Графік консультацій	Понеділок 14.30-15.50
Корпоративна освітня платформаЗВО	офіційний сайт БДПУ (http://bdpu.org/). Вкладка: «Студент» – електронна навчальна підтримка Moodle

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
денна	4/120	16	16	88	екзамен
заочна	4/120	8	8	104	екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: професійна майстерність, фахівці сфери фізичної культури і спорту, навчально-тренувальні заняття.

Мета та предмет курсу: формування у майбутніх магістрів фізичної культури і спорту фахових знань про сутність професії, особливості професійної діяльності, критерії та рівні професійної майстерності.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – професійна майстерність фахівця сфери фізичної культури і спорту.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

- ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.
- СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.
- СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

Результати навчання:

- ПРН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.
- ПРН 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.
- ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ПРН 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.
- ПРН 6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади професійної майстерності фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Професійна майстерність фахівця у сфері ФКіС».

Тема 2. Основні поняття професійної та педагогічної майстерності фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Змістовий модуль 2. Основи професійної майстерності фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 3. Сутність професійної майстерності фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 4. Компоненти професійної майстерності фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Змістовий модуль 3. Особливості професійної діяльності викладача фізичного виховання.

Тема 5. Професійна діяльність викладача фізичного виховання.

Тема 6. Критерії професійної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності викладача фізичного виховання.

Змістовий модуль 4. Особливості професійної діяльності тренера-викладача.

Тема 7. Професійна діяльність тренера-викладача.

Тема 8. Критерії професійної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера-викладача.

Змістовий модуль 5. Професійна техніка фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 9. Складові професійної техніки фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 10. Конфлікти у професійній взаємодії фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Змістовий модуль 6. Особистість фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 11. Вимоги до особистості фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 12. Авторитет фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Змістовий модуль 7. Стилі діяльності фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 13. Стилі спілкування фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 14. Стилі керівництва фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Змістовий модуль 8. Самоосвіта та самовиховання у формуванні професійної майстерності фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 15. Самоосвіта фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 16. Самовиховання фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

Методи навчання:

1. Словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда (вступна, бесіда-повідомлення, бесіда-повторення, репродуктивна).

2. Наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

1. Практичні: вправи, практичні роботи.

2. Методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок.

3. За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові.

4. Методи стимулювання навчальної діяльності:

4.1. метод навчальної дискусії – суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу;

4.2. метод створення ситуації новизни навчального матеріалу;

4.3. метод опори на життєвий досвід здобувачів.

5. Методи контролю і самоконтролю у навчанні:

5.1. метод усного контролю: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване;

5.2. метод письмового контролю;

5.3. метод тестового контролю.

6. Сторітеллінг.

7. Скрайбінг.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати під час он-лайн навчання, тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Відвідування занять є обов'язковим. Спілкування між викладачем і здобувачами вищої освіти відбувається в ZOOM, а також у системі електронного забезпечення навчання MOODLE та в рамках контролю самостійної роботи.

Здобувачі вищої освіти можуть використовувати ШІ відповідально для підтримки навчального процесу. При цьому здобувачі вищої освіти: критично перевіряють отримані від ШІ результати; розкривають внесок ШІ у роботах відповідно до таксономії GAIDeT (GAIDeT - таксономія, яка дозволяє студенту вказати, що саме у роботі було створено або оброблено за допомогою ШІ, забезпечуючи прозорість і чесність оцінювання); дотримуються правил оцінювання та вимог конфіденційності; уникають повної заміни власної роботи ШІ та дотримуються обмежень завдань.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Система електронного забезпечення навчання – MOODLE, в якій розміщуються навчальні матеріали дисципліни.

Система оцінювання та вимоги:

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума			
ЗМ 1		ЗМ 2		ЗМ 3		ЗМ 4		ЗМ 5		ЗМ 6					
T 1	T 2	T 3		T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	50	100	
3	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3				
ЗМ 7		ЗМ 8													
T 13	T 14	T 15	T 16												
3	3	4	4												

Шкала оцінювання:

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Критерії оцінювання:

A 90-100	здобувач вищої освіти виявляє особливі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
B 78-89	здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C 65-77	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D 58-64	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
E 50-57	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям)
F 35-49	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %)
Fx 1-34	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів і потребує повторного вивчення курсу навчальної дисципліни

Список рекомендованих джерел.

Основні:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогічна майстерність тренера» для студентів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт» денної форми навчання / уклад. Н. Ю. Борейко, Л.Л. Азаренкова. – Харків: НТУ «ХПІ», 2025. – 181 с.

2. Концептуалізація компетентнісного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту в контексті змішаного навчання : колективна монографія / за заг. ред.: О. К. Корносенко, О. В. Даниско ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. – 252 с.

3. Кошева, Л. В. К Спортивна педагогіка : курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 – Фізична культура і спорт : у 2 частинах / Л. В. Кошева. – Краматорськ : ДДМА, 2025. – Частина II. – 114 с.

4. Основи педагогічної майстерності. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр» : навчальний посібник / укладач Хома Т.В. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 112 с.

5. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

6. Професійна майстерність тренера / уклад. Р.А. Калениченко, Є.О. Наумець. – Київ: КНУБА, Талком., 2023. – 24 с.

7. Тітова Г. В. Навчальний посібник до дисципліни «Педагогічна майстерність тренера-викладача» для здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр) вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт / Г. В. Тітова, В. В. Бобошко, О. В. Підгірний. - Одеса : Університет Ушинського, 2022. - 175 с.

Додаткові:

8. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. – К., 2018. – 484 с.

9. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник і методичні матеріали. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 608 с.

10. Кондрацька Г. Д. Теоретичні і методичні засади формування професійно-мовленнєвої культури майбутніх фахівців фізичного виховання: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Хмельницький, 2017. 541 с.

11. Павлюк Є. О. Теоретичні і методичні засади професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Є. О. Павлюк. Хмельницький, 2017. 629 с.

12. Петровська Т.В. Майстерність спортивного педагога: навч.посіб. К.: НУФВСУ, вид-во «Олімп. л-ра», 2015. 184 с.

13. Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти: теорія та методика: монографія / М. М. Василенко. – Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 524 с.

14. Теорія і практика професійної майстерності в умовах ціле життєвого навчання: монографія / за ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: вид-во Рута, 2016. – 400 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://mon.gov.ua>
2. <http://zakon4.rada.gov.ua>
3. <https://edu.bdpu.org>